

2017-02-16
Fi2017/00692/SFÖ (delvis)

Finansdepartementet

Statistiska centralbyrån

Uppdrag till Statistiska centralbyrån om statistikbaserad analys av Sveriges genomförande av Agenda 2030

Regeringens beslut

Statistiska centralbyrån (SCB) ska baserat på tillgängliga data och resultat analysera hur Sverige i dagsläget lever upp till målen och delmålen i Agenda 2030. Denna del av uppdraget ska redovisas senast den 15 april 2017.

Med utgångspunkt i förslaget till globala indikatorer för uppföljning av Agenda 2030 ska SCB lämna förslag på motsvarande nationella indikatorer som täcker alla mål och delmål. Om det finns delmål där SCB bedömer att det inte är relevant att utveckla indikatorer ska SCB ange skälen för detta.

SCB ska för delmål där detta i nuläget är möjligt, lämna förslag på integrerade indikatorer som sammanväger två eller alla de tre dimensionerna av hållbar utveckling. Vidare ska SCB redovisa områden där det vore önskvärt med integrerade indikatorer men där det i nuläget inte är möjligt att definiera sådana, samt för dessa fall lämna förslag på process och tidplan för att ta fram förslag på sådana indikatorer.

Befintlig statistik och indikatorer i andra målsystem, exempelvis indikatorer inom miljömålssystemet, i arbetet med välfärdsmått samt i transportpolitiken, ska användas i första hand, men kan kompletteras när så är befogat. Alla indikatorer som behandlar individbaserad statistik ska vara könsuppdelade. Indikatorerna eller den statistik som de hämtas från ska möjliggöra att reellt mäta utvecklingstrenden i förhållande till målen.

SCB ska vidare utarbeta förslag till nationell rapporteringsstruktur avseende såväl nationella som globala indikatorer. SCB ska eftersträva att uppföljningsarbetet är effektivt och bedrivs med utgångspunkt i en tillitsbaserad styrning.

SCB ska samarbeta med övriga nordiska länder, inom EU och internationellt i utvecklingen av uppföljningssystemet och också i dessa sammanhang verka för en effektiv uppföljning. SCB ska under uppdragets utförande vara nationellt ansvarig myndighet för samordning av statistikinsamling och statistikredovisning nationellt, till EU och internationellt, särskilt till FN, gällande Agenda 2030.

I dessa delar ska uppdraget redovisas senast den 15 oktober 2017. I slutredovisningen ska också en sammanfattning av arbetet i sin helhet lämnas.

Avstämning av arbetet ska ske löpande med Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Bakgrund

FN:s generalförsamling antog i september 2015 en resolution, *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1*, som innehåller en femtonårig agenda för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling kopplat till fattigdomsbekämpning, den så kallade Agenda 2030. Agendan består av en politisk deklARATION, 17 mål och 169 delmål samt förutsättningar för genomförande, uppföljning och översyn.

Processerna för FN:s uppföljning och översyn av ländernas genomförande av agendan ska ske på nationell, regional (avser regioner i världen) och global nivå. Den nationella uppföljningen ska ligga till grund för uppföljningen på regional och global nivå. För att säkra att genomförandet av Agenda 2030 bidrar till att förverkliga mänskliga rättigheter och att jämställdhet uppnås, ska uppföljnings- och översynsprocesser på alla nivåer genomsyras av såväl ett rättighets- och jämställdhetsperspektiv som fattiga människors perspektiv på utveckling.

Den 6 mars 2015 bildade FN:s statistikkommision en expertgrupp kallad *Inter Agency Expert Group on SDG Indicators (IAEG-SDGs)*. Expertgruppens uppdrag är att lämna ett förslag till ett ramverk för globala

indikatorer för uppföljning av Agenda 2030. Sverige företräds i gruppen av SCB. Gruppen lämnade i mars 2016 sitt förslag på globala indikatorer till statistikkommissionen. Statistikkommissionen ska behandla förslaget i mars 2017.

Naturvårdsverket fick den 9 juni 2016 i uppdrag av regeringen att i samverkan med målsansvariga myndigheter föreslå hur en samlad och begränsad uppsättning indikatorer på ett kostnadseffektivt sätt bör utformas för att ge en heltäckande bild av utvecklingen mot de nationella miljö- kvalitetsmålen och generationsmålet respektive relevanta delar av hållbarhetsmålen inom Agenda 2030 (M2016/01592/Mm). Uppdraget ska redovisas senast den 17 mars 2017.

SCB fick den 1 september 2016 i uppdrag av regeringen att redovisa indikatorer som ska resultera i ett ramverk för välfärdsmått som kompletterar BNP för att i samband med den ekonomiska vårpropositionen belysa ekonomins långsiktiga hållbarhet och människors livskvalitet utifrån ekonomiska, sociala och ekologiska aspekter (Fi2016/03010/BAS). Det framgår av uppdragsbeskrivningen att det i arbetet ska tas hänsyn till implementeringen av Agenda 2030. Uppdraget redovisades i januari 2017.

Trafikanalys fick den 1 september 2016 i uppdrag av regeringen att se över transportpolitiska preciseringar och lämna förslag till indikatorer för att följa upp de transportpolitiska målen (N2016/05490/TS). Uppdraget ska redovisas den 10 mars 2017. Trafikanalys ska i uppdraget ta hänsyn till de processer som pågår parallellt och kopplar till transportsektorns målsättningar. Det innefattar bl.a. att beakta berörda myndigheters redovisning av uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030 (Fi2016/01355/SFÖ).

Regeringen tillsatte den 10 mars 2016 en delegation för att stödja och stimulera Sveriges genomförande av Agenda 2030 (Fi2016:01). I delegationens förslag till övergripande handlingsplan ska ingå förslag till ändamålsenliga former för uppföljning på lokal, regional (avser regioner i Sverige) och nationell nivå i Sverige.

Närmare om uppdraget

SCB ska baserat på tillgängliga data och resultat analysera hur Sverige i dagsläget lever upp till mål och delmål i Agenda 2030. Redovisningen ska anpassas så att den i delar också kan biläggas den nationella rapport som Sverige ska redovisa i juli 2017 till FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling (HLPF). Informationen ska kunna användas som basinformation för att Sverige i senare skede ska kunna mäta den svenska utvecklingen med denna som utgångspunkt. Denna del av uppdraget ska redovisas senast den 15 april 2017.

Det finns i dag indikatorer för uppföljning av mål inom flera politikområden, och flera av dessa bedöms även vara lämpliga att använda vid uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030. Det finns dock behov av att få en helhetsbild av hur befintlig statistik i Sverige idag förhåller sig till de globala indikatorer för uppföljning som tagits fram och ska färdigställas inom FN-systemet. Utifrån helhetsbilden ska SCB redovisa om några indikatorer behöver utvecklas, om det finns områden där det saknas indikatorer eller om det finns områden där en annan form av uppföljning är mer ändamålsenlig. Med utgångspunkt i de globala indikatorerna ska SCB lämna förslag på kompletterande nationella indikatorer som täcker alla mål och för svenska förhållanden relevanta delmål.

Agenda 2030 karaktäriseras av den uttalade ambitionen att balansera de tre dimensionerna av hållbarhet: ekonomisk, miljömässig och social. Det är därför av intresse att analysera om det är möjligt att för vissa delmål utveckla integrerade indikatorer. SCB ska för delmål där detta i nuläget är möjligt lämna förslag på integrerade indikatorer som sammanväger två eller alla de tre dimensionerna av hållbar utveckling. En beskrivning av hur sammanvägningen gjorts ska ingå i förslaget. Vidare ska SCB redovisa områden där det vore önskvärt med integrerade indikatorer men det i nuläget inte är möjligt att definiera sådana, samt för dessa fall lämna förslag på process och tidplan för att ta fram förslag på sådana.

Med utgångspunkt i den rapporteringsstruktur som är känd gällande rapportering till FN och EU, ska SCB utarbeta förslag till nationell rapporteringsstruktur avseende såväl nationella som globala indikatorer.

Det är viktigt att uppföljningsarbetet drivs effektivt. Tillitsbaserad styrning är utgångspunkten, och av detta följer behov av att göra en noggrann

avvägning av nivån på kontroll och uppföljning. Befintliga indikatorer som tagits fram inom olika politikområden och som kopplats till mål och delmål i Agenda 2030 ska användas när så är möjligt. Erfarenheter från arbetet med uppföljning av FN:s millenniemål och även nationella erfarenheter ska tas till vara.

SCB ska under arbetets gång samråda med myndigheter som är eller kan komma att bli ansvariga för de aktuella indikatorerna. Avstämning med olika aktörer ska under arbetets gång ske i myndighetens ordinarie samverkansorgan. SCB ska under arbetets gång särskilt samråda med Agenda 2030-delegationen och samordna redovisningen av uppdraget med delegationens redovisning av förslag till handlingsplan för Sveriges genomförande av Agenda 2030. Information om vilka samråd som skett ska lämnas i redovisningen av uppdraget.

I dessa delar ska uppdraget redovisas senast den 15 oktober 2017. I slutredovisningen ska också en sammanfattning av arbetet i sin helhet lämnas.

På regeringens vägnar

Magdalena Andersson

Ylva Tilander

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/EU och SSK

Utrikesdepartementet/GA

Försvarsdepartementet/MFI och SI

Socialdepartementet/FS, JÄM och SF

Finansdepartementet/BA, EK, I1, K, KO, RS och SI

Utbildningsdepartementet/AI och KOMM 2012:01

Miljödepartementet/I, MM och NM

Näringsdepartementet/BÄ, EUI och KLS

Kulturdepartementet/DISK och GIS

Arbetsmarknadsdepartementet/BM och IE

Naturvårdsverket

Trafikanalys

Agenda 2030-delegationen